

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 200/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. Z., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. D. T., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 C 34/95 z 21. mája 2002 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 13 Co 574/02 zo 6. mája 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. Z. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2005 doručená sťažnosť Ing. E. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19. ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 34/95 z 21. mája 2002 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Co 574/02 zo 6. mája 2004.

Z obsahu sťažovateľkinej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 20. februára 1995 podala okresnému súdu *«žalobu na ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 300 000,- Sk proti odporcovi D. (...) na tom skutkovom základe, že tento v D. uverejnil (...) v článku (...), ktorého autorom bol G. B. nepravdivé údaje o mojej osobe, ktoré ohrozili a znížili moju vážnosť v spoločnosti v tom čase ako ústavného činiteľa, a to poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky. V tomto článku sa uvádzali medzi inými nepravdivými tvrdeniami i tie, že som bola v minulosti členkou (...). Počas konania na tomto súde som upresnila označenie odporcu na obchodnú spoločnosť L., B.»*.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C 34/95 z 21. novembra 1996 jej žalobe čiastočne vyhovel, avšak krajský súd na základe odvolania odporcu uznesením sp. zn. 20 Co 81/98, 20 Co 82/98 z 29. mája 1998 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po doplnení dokazovania okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C 34/95 z 21. mája 2002 návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol. Pretože sťažovateľka nebola spokojná s označeným rozsudkom okresného súdu, podala proti nemu v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd tento rozsudok zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 Co 574/02 zo 6. mája 2004 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako vecne správny potvrdil.

Keďže sťažovateľka zastávala názor, že označené všeobecné sudy sa pri rozhodovaní v jej právnej veci dôsledne neriadili ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“), nerozhodli vecne správne a ich skutkové zistenia a právna argumentácia sú *„... v plnom rozsahu nedôvodné a nemajú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania“*, podala 4. februára 2005 generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania, v ktorom podrobne

zdôvodnila najmä, v čom vidí nesprávne právne posúdenie veci, ako aj ďalšie pochybenia všeobecných súdov pri rozhodovaní o jej žalobe.

Listom z 18. apríla 2005 sp. zn. Kc 2034/05 Krajská prokuratúra v Bratislave sťažovateľke oznámila, že jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania odložila poukazujúc najmä na to, že nepreukázala, že by v konaní pred všeobecným súdom došlo k neoprávnenému zásahu do jej práv chránených ustanovením § 11 a nasl. Obč. zák.

V ďalších častiach svojej sťažnosti sa sťažovateľka zaoberala podmienkami konania pred ústavným súdom a v záverečnej časti argumentujúc tým, že ako okresný súd, tak aj krajský súd porušili napadnutými rozhodnutiami „...jednoznačne moje ústavné práva zakotvené v článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...“, navrhla ústavnému súdu prijať jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne po jej predbežnom prerokovaní a vykonaní potrebných dôkazov rozhodnúť v predmetnej veci týmto nálezom:

„Ústavný súd vyslovuje, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 21. 5. 2002 sp. zn. 8 C 34/95 v občianskoprávnej veci vedenej na tomto súde pod touto spisovou značkou a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 13 Co 574/02 zo dňa 6. 5. 2004 v odvolacom konaní vedenom na tomto súde pod touto spisovou značkou došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľky na zachovanie jej ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochrany jej mena.

Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť sťažovateľke titulom finančného zadosťučinenia sumu 150 000,- Sk v lehote 10 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľke titulom finančného zadosťučinenia sumu 150 000,- Sk v lehote 10 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka zároveň žiadala aj o úhradu trov konania, ktoré jej vznikli z dôvodu právneho zastúpenia advokátom, a to v celkovej výške 16 754 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 8 C 34/95 z 21. mája 2002 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 13 Co 574/02 zo 6. mája 2004 došlo k porušeniu jej základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy.

Ako vyplýva z pripojených napadnutých rozsudkov všeobecných súdov, ako aj z informácie poskytnutej ústavnému súdu okresným súdom, nadobudol označený rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu právoplatnosť 7. októbra 2004.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa,

keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi (§ 243e až 243j OSP) nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03 a iné).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 OSP neukladá totiž povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, že zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Takýto podnet nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v ustanovení § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03).

Pretože napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 7. októbra 2004 a predmetná sťažnosť bola podaná v čase (12. júla 2005), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sa preto nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005